

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік, контроль і аналіз розрахунків з оплати праці (на прикладі діяльності Департаменту економічного розвитку Одеської міської ради)»
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН факультету
Барабаш Ірина Володимирівна
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор
(науковий ступінь, вчене звання)
Лоханова Наталія Олексіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)
/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Важливе значення має чітка організація обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті, оскільки вона є найбільш відповідальною і трудомісткою.

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» поширюється на всіх юридичних осіб, створених відповідно до законодавства України, незалежно від їх організаційно-правових форм та форм власності. Положення Закону про бухгалтерський облік в рівній мірі поширюється на всіх юридичних осіб, до яких відносяться і бюджетні організації, у т.ч. департамент економічного розвитку ОМР.

Бухгалтерський облік, контроль і аналіз розрахунків з оплати праці у департаменті виконує свої конкретні завдання, має специфічні об'єкти, ведеться за окремим планом рахунків і балансом, який відрізняється від балансу госпрозрахункових підприємств та організацій. Тому тема обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті економічного розвитку особливо актуальна.

Оплата праці - система відносин, пов'язаних із забезпеченням встановленням і здійсненням роботодавцем виплат працівникам за їх працю відповідно до законів, інших нормативних актів та трудових договорів.

Облік, контроль і аналіз оплати праці по праву займає одне з центральних місць у всій системі обліку, контролю і аналізу у департаменті економічного розвитку.

Актуальність, теоретична і практична значимість дослідження вказаних проблем, а також необхідність пошуку шляхів удосконалення обліку, контролю і аналізу, аудиту праці та її оплати в умовах формування соціально орієнтованої ринкової економіки визначили вибір теми даної дипломної роботи. Питання обліку, контролю і аналізу з оплати праці є найгострішими в період ринкових трансформацій в Україні.

Мета дослідження дослідження теоретичних та організаційних питань обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці, обґрунтування і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті економічного розвитку Одеської міської ради.

Для досягнення поставленої мети було вирішено такі завдання:

- досліджено сутність оплати праці як економічної категорії;
- визначено сучасні економічні особливості форм і систем оплати праці;
- встановлено основи організації обліку розрахунків з оплати праці;
- визначено методiku контролю розрахунків з оплати праці;
- представлено характеристику департаменту економічного розвитку Одеської міської ради;
- досліджено документальне оформлення розрахунків з оплати праці;
- проаналізовано аналітичний і синтетичний облік і контроль розрахунків з оплати праці;
- визначено мету, завдання та джерела ревізії розрахунків з оплати праці;
- досліджено актуальні питання усунення порушень після проведення ревізії;
- проаналізовано вплив зовнішніх факторів на рівень зростання заробітної плати працівників департаменту.

дослідження теоретичних та організаційних питань обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці, обґрунтування і розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті економічного розвитку Одеської міської ради.

- описано форми і системи оплати праці, види заробітної плати та порядок її нарахування;

- досліджено виконання бюджетних запитів, кошторисів та паспортів бюджетних програм у департаменті економічного розвитку;

- проаналізовано звіти про виконання паспортів бюджетних програм ;

- запропоновано збільшити результативні показники та інші характеристики бюджетної програми місцевого бюджету (далі - бюджетна програма) відповідно до бюджетного призначення, встановленого рішенням про місцевий бюджет;

- обґрунтовано результативні показники та інші характеристики бюджетної програми місцевого бюджету (далі - бюджетна програма) відповідно до бюджетного призначення, встановленого рішенням про місцевий бюджет.

Об'єкт дослідження Департамент економічного розвитку ОМР

Предмет дослідження Особливості документального оформлення і нарахування заробітної плати у департаменті економічного розвитку ОМР

Методи дослідження Методи економічного аналізу мають свої особливості. Серед них системний підхід у дослідженні економічних явищ, комплексність, результативність, використання системи показників. Вимоги до системи показників можна сформулювати наступним чином:

- в систему повинні входити декілька часткових показників та один узагальнюючий, що забезпечує єдність системи;

- системі повинна бути властива інтегрованість;

- достатність показників для оцінки окремих аспектів роботи підприємств та інших підрозділів народного господарства;

- всі показники повинні бути адекватними, тобто відображати реальні процеси та явища, динамічними, зведеними, забезпечувати одночасне розуміння явищ та процесів, які вивчаються.

При проведенні аналізу використовують кілька загальноприйнятих прийомів дослідження:

1. Дедуктивний прийом виражається в тому, що на початковій стадії аналізу того чи іншого показника вивчення проводиться від загального до частного;

2. Індуктивний прийом застосовується на стадії узагальнення, коли вивчені складові частини аналізованого показника розглядаються з урахуванням впливу їх на загальні аналізовані показники;

3. Абстрагування – прийом аналізу, при якому досліджуваний об'єкт спрощується, деякі неважливі фактори відкидаються з метою більш глибокого вивчення необхідних показників;

4. Агрегування – цей прийом дозволяє спростити розрахунки, розглянути досліджуваний об'єкт як єдину функціонуючу систему шляхом об'єднання декількох дрібних факторів (показників) в один великий.

У зв'язку з цим на підприємстві повинна бути забезпечена повна відповідність планового і звітного даних щодо складу і класифікації витрат, об'єктів і одиниць калькулювання, методів розподілу витрат по плановим (звітним періодам).

Розглянемо застосування методів аналізу для оптимізації витрат з оплати праці на прикладі паспорту бюджетної програми департаменту економічного розвитку та звіту про виконання паспорту бюджетної програми **КПКВКМБ 7310180 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»**, при дослідженні було встановлено, що відповідно до вимог наказу Міністерства фінансів України від 26.08.2014 р. № 836 «Про деякі питання запровадження програмно-цільового методу складання та виконання місцевих бюджетів» із змінами, п.п.12,13 частини II протоколу доручень в. о. Одеського міського голови щодо виконання рішення Одеської міської ради від 14.12.2017 р. №2733-VII «Про бюджет міста Одеси на 2018 рік» департаментом розроблено паспорт бюджетної програми на 2017 рік за:

– КПКВКМБ 2710160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об'єднаних територіальних громадах»;

- зміст паспорту бюджетної програми відповідає рішенням Одеської міської ради від 14.12.2017 р. №2733-VII “Про бюджет міста Одеси на 2018 рік”;

- паспорт бюджетної програми відповідає витягу з річного розпису асигнувань місцевих бюджетів на 2018 рік;

- паспорт бюджетної програми затверджено спільним наказом департаменту економічного розвитку Одеської міської ради та департаменту фінансів Одеської міської ради від 13.02.2018 р. №4/01-12/42 – в строк, визначений правилами складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання, згідно наказу Міністерства фінансів України від 26.08.2014 р. № 836 із змінами.

1. Паспорт бюджетної програми за КПКВКМБ 2710160 «Керівництво і управління у відповідній сфері у містах (місті Києві), селищах, селах, об’єднаних територіальних громадах».

1.1. Паспорт бюджетної програми місцевого бюджету - документ, що визначає мету, завдання, відповідальних виконавців, результативні показники та інші характеристики бюджетної програми місцевого бюджету (далі - бюджетна програма) відповідно до бюджетного призначення, встановленого рішенням про місцевий бюджет.

Інформація, що міститься у паспорті бюджетної програми, застосовується для здійснення моніторингу, оцінки ефективності бюджетної програми, зокрема порівняльного аналізу ефективності бюджетної програми, контролю за цільовим використанням бюджетних коштів.

Паспорт бюджетної програми визначає відповідальних виконавців, мету, підпрограми (у разі їх формування), завдання, результативні показники й інші характеристики бюджетної програми згідно з бюджетними призначеннями, встановленими рішенням про місцевий бюджет на відповідний бюджетний період, на основі яких здійснюються контроль за цільовим та ефективним використанням бюджетних коштів і аналіз ефективності бюджетної програми.

Мета бюджетної програми - кінцевий результат, що досягається при виконанні бюджетної програми, відповідає пріоритетам державної та регіональної політики і сприяє досягненню стратегічної мети розвитку держави та/або адміністративно-територіальної одиниці в середньостроковому періоді. Мета повинна бути реальною та досяжною і суттєво не змінюватися з року в рік, за винятком випадків, коли бюджетна програма має періодичний характер, закінчується строк її виконання або прийняття нових законодавчих актів передбачає внесення до неї змін.

Формування підпрограм забезпечує конкретизацію заходів, спрямованих на досягнення загальної мети бюджетної програми, та дає змогу оцінити ефективність бюджетної програми в розрізі її складових.

Завдання бюджетної програми (підпрограми) - конкретний, спрямований на досягнення мети бюджетної програми комплекс заходів, який відображає основні етапи досягнення поставленої мети, визначає шляхи виконання програми (підпрограми), підлягає перевірці та повинен містити результативні показники бюджетної програми (підпрограми). За умови деталізації бюджетної програми за підпрограмами завдання формуються для кожної підпрограми.

Результативні показники - показники, на підставі яких здійснюється оцінка й аналіз ефективності використання бюджетних коштів, передбачених на виконання бюджетної програми (підпрограми), для досягнення мети бюджетної програми (підпрограми) та реалізації її завдань. Результативні показники бюджетної програми (підпрограми) включають кількісні та якісні показники, які визначають результат виконання бюджетної програми (підпрограми), характеризують хід її реалізації, ступінь досягнення поставленої мети та виконання завдань бюджетної програми (підпрограми).

Такі показники повинні формуватися для кожного окремого завдання бюджетної програми (підпрограми) та підтверджуватися офіційною державною статистичною, фінансовою та іншою звітністю.

Інформаційна база дослідження _департамент економічного розвитку ОМР.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (50 найменувань) та 13-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 126 сторінок. Основний зміст викладено на 92 сторінках. Робота містить 3 таблиці, 2 малюнка.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні засади обліку розрахунків з оплати праці» розглянуто форми і системи оплати праці, види заробітної плати та порядок її нарахування, фактори, аналітичний і синтетичний облік, дискусійні аспекти обліку розрахунків з оплати праці.

У другому розділі «Діюча практика обліку розрахунків з оплати праці у департаменті економічного розвитку ОМР» проаналізовано економічна характеристика підприємства, документальне оформлення і нарахування заробітної плати, автоматизація облікових робіт по розрахунках з персоналом.

У третьому розділі «Контроль, аналіз і моделювання оплати праці» запропоновано завдання і джерела контролю, методика перевірки операцій по розрахунках з оплати праці, аналіз оплати праці, застосування методу економіко – математичного моделювання для оптимізації витрат з оплати праці.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Форми звіту з розподілом за підпрограмами (у разі їх формування) та завданнями бюджетної програми відображають результативні показники, що характеризують виконання бюджетної програми (підпрограми) за звітний період, здійснюють аналіз стану їх виконання з поясненнями розбіжностей (відхилення) між виконаними результативними показниками і тими, що затверджені паспортом бюджетної програми. При цьому пояснення щодо стану виконання показників надається за кожним показником окремо.

2. Форми звіту з розподілом за інвестиційними проектами (програмами) відображають джерела їх фінансування, касові видатки станом на початок звітного періоду, планові та касові видатки звітного періоду і прогноз видатків до кінця реалізації інвестиційного проекту (програми). форми заповнюються тільки для затверджених у місцевому бюджеті видатків / надання кредитів на реалізацію інвестиційних проектів (програм).

3. Головним напрямком удосконалення обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті є їх автоматизація.

Департаменту економічного розвитку ОМР пропонується з метою удосконалення обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці використовувати відоме більш нове програмне забезпечення 1С, зокрема спеціалізовану конфігурацію "1С : Комплексний облік для бюджетних установ України".

АНОТАЦІЯ

Барабаш І.В.,

«Облік, контроль і аналіз розрахунків із оплати праці (на прикладі діяльності Департаменту економічного розвитку Одеської міської ради)»,
(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою «Облік, аудит і оподаткування
підприємницької діяльності»,

Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження – Департамент економічного розвитку Одеської міської ради.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти дослідження правильності обчислення заробітної плати працівників департаменту економічного розвитку Одеської міської ради.

Проаналізовано тарифні сітки, тарифні ставки, посадові оклади, схеми посадових окладів та штатний розклад, діюча практика обліку в державному секторі.

Запропоновано головним напрямком удосконалення обліку, контролю і аналізу розрахунків з оплати праці у департаменті є їх автоматизація облікових робіт, а також заходи посилення контролю за використанням коштів бюджетних програм.

Ключові слова: персонал, оплата праці, нарахування, облік, контроль розрахунку.

ANNOTATION

Barabash I.V.,

“Accounting, control and analysis of payroll calculations (by the example of the Department of Economic Development of the Odesa City Council)”,

(Name of qualification paper)

qualification work for the educational degree of the master's degree

071 "Accounting and taxation" under the master's program "Accounting, Audit and Taxation business activity",

Odesa National Economic University

Odessa, 2018

Master's qualification work consists of three sections.

Object of the study - the Department of Economic Development of the Odessa City Council.

Theoretical aspects of the study of the correctness of the payroll of employees of the Department of Economic Development of the Odessa City Council were discussed at the Master's qualification work

Tariff nets, tariff rates, official salaries, salary schemes and staffing, current practice of accounting in the public sector were analyzed.

The main direction of improving the accounting, control and analysis of calculations for wages in the department is their automation of accounting work, as well as measures to strengthen control over the use of budget programs were proposed the Master's qualification work

The proposed automation of accounting works as the main direction of improving the accounting, control and analysis of payroll calculations in the department, as well as measures to strengthen control over the use of budget programs.

Keywords: personnel, wages, accruals, accounting, calculation control.

